

Scénář rozhlasové reportáže

Věra Culková

„Celé moje jméno je Věra Culková, rozená Bačkovská, a narodila jsem se v Možděnici u Bačkovských číslo 11. A říkám to proto, protože tady v Možděnici bylo Bačkovských moc. Tak aby byli rozlišený, tak já jsem ze statku.“

Rodina Bačkovských žila v Možděnici od nepaměti. V roce 1945 rodinný statek, který patřil k nejbohatším v obci, převzal otec paní Culkové. Byl to člověk s přirozenou autoritou. Mezi lidmi ve vsi byl uznávaný pro svůj moderní přístup k hospodaření.

„Tatka ten v tomhle byl jako pokrokověj. Ne, že by se chodilo jenom s kosou. Anebo s motykou, to ne. Hospodářský stroje, ty na tu dobu, co tenkrát byla, tak měl většinu, Vždyť měl i samovaz. A to už bylo něco, že jo.“

Začátkem 50. let v souvislosti s kolektivizací rodina přišla o statek, zvířata, veškeré vybavení, pole i les. Tatínek byl prohlášen za kulaka.

„Les byla záložna, protože se nevědělo, jestli vyjde hospodaření. Aby mohl zaplatit dělníky, aby měl ten, no tak se les šetřil, no tak pak si to ten režim vybral s celou parádou. S celou parádou. Tam bylo pět hektarů vzrostlýho lesa, to byly sto stodvacetiletý stromy. A ty mu všechny vykáceli a všechny mu vyvezli pod okna přes dvůr pryč. Neměl z toho ani korunu.“

Původ paní Věry významně ovlivnil její další život. V roce 1958 končila základní školu. Tehdy platilo, že:

Školy musí získávat na studia především děti dělníků a maloročníků a jejich počet musí tvořit většinu. Z výběru do škol třetího stupně jsou vyloučeny děti kapitalistů, bývalých a kapitalistů a kulaků.

„Já jsem nebyla premiant třídy, to ne, to Pánbůh chraň, ale šla jsem s vyznamenáním. Ale já jsem nesměla nikam. Já jsem si nemohla... Co mě bylo platný, že já jsem odjakživa věděla, že co chci dělat. Já jsem chtěla jít na zdrávkou, protože tatkovy sestry, byly obě dvě zdravotní sestry. Já jsem to měla zafixovaný tak, že já tou sestrou budu taky. Já jsem byla ošetřovatelkou. Ale krav.“

Věře bylo umožněno navštěvovat pouze dvouletou Zemědělskou učňovskou školu v Hlinsku. Poté pracovala v JZD. Protože plat měla malý, hledala přivýdělek.

„Pak jsme taky si sehnali práci v cukrovaru do Slatiňan, to bylo z podzima a to jsme, prostě jsme přestali chodit tady do JZD a šli jsme do toho cukrovaru, jenomže jsme neměli žádný papír, nic, a oni si tam pro nás přišli a museli jsme jít domů. U prostředku směny si pro nás přijeli páni a museli jsme toho nechat a jít domů. A bylo to.“

Až změna režimu umožnila i změnu zaměstnání. Paní Culková nastoupila do podnikové prodejny hlineckého pivovaru. Tuto dobu považuje za nejlepší léta svého pracovního života.

„Bavilo mě na tom to, že mě nikdo nebuzeroval.“

Co paní Věra Culková vzkazuje dnešní mladé generaci?

„Aby si vážili toho, co mají, aby si hlavně vážili toho, že můžou dělat to, co chtějí. A hodně ať si toho vážej, protože kdo to nezažil, tak tomu neuvěří.“